

Onderwerp intensiveringsprogramma leren

Steller R.H.L. Pos

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 63 92 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 5516815

Datum 18-02-2016 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Onderwijs is de toekomst. Als Onderwijsstad hechten we groot belang aan het stimuleren van goed onderwijs en het creëren van een goed onderwijsklimaat in Groningen. Daarom blijven we investeren in een goede samenwerking in het onderwijsveld.

Om de onderwijsbesturen in onze stad te ondersteunen in hun belangrijke taak om goed onderwijs te verzorgen hebben we in ons coalitieakkoord intensiveringsmiddelen 'leren' gereserveerd. Via deze middelen ondersteunen en stimuleren we innovatieve ontwikkelingen in het onderwijs. Door deze ondersteuning, in combinatie met de goede samenwerking zijn we in staat om met het onderwijsveld innovatieve ontwikkelingen tot stand te brengen die uniek zijn in Nederland, zoals bijvoorbeeld het programma Succes for All dat we afgelopen jaar zijn gestart.

In ons coalitieakkoord hebben we onder meer de ambitie uitgesproken eventuele (taal)achterstanden zo vroeg mogelijk weg te werken, de samenwerking tussen scholen en andere organisaties te vergroten en ouders te betrekken bij het onderwijs. Daarbij hebben we aangegeven dat we de goede samenwerking tussen kennis- en onderwijsinstellingen onderling, en met de gemeente willen doorzetten. De gemeente coördineert, verbindt en maakt afspraken.

Zoals u weet hebben we in 2013 het Groninger Onderwijspact gesloten en het zogenoemde College van Onderwijs gevormd, waarin alle schoolbesturen in de stad deelnemen, inclusief voorschoolse instellingen en de kennisinstellingen. Doel van dit informele platform is kennis delen, van elkaar leren en nieuwe initiatieven ontwikkelen. Daarbij hebben we 5 gezamenlijke opgaven benoemd, namelijk:

1. De basis op orde; een stimulerende leeromgeving
2. Een leven lang leren in doorgaande leerlijnen
3. Onderwijs leidt op voor de arbeidsmarkt
4. Toekomstbestendig onderwijs
5. Brede vorming

Met de inzet van de intensiveringsmiddelen 'leren' willen we bijdragen aan het realiseren van deze gezamenlijk geformuleerde opgaven. Daarmee is onze inzet gericht op een duurzame ontwikkeling van het onderwijsklimaat in de stad, en een duurzame investering in het onderwijs aan de leerlingen in onze gemeente.

Naast het coalitieakkoord en de geformuleerde opgaven in het onderwijspact is bij de invulling van het intensiveringsprogramma 'leren' voor ons het draagvlak binnen het onderwijsveld leidend. Het onderwijsveld zal immers vorm moeten geven aan het onderwijs voor de leerlingen in de stad. We vinden het daarom van groot belang om aan te sluiten bij hun behoeften en initiatieven, om ontwikkelingen in het onderwijs daadwerkelijk een stap verder te brengen. Om dit te borgen vragen we bij de initiatieven die wij als gemeente ondersteunen ook een bijdrage vanuit het onderwijsveld zelf. Daarbij gaan we uit van tijdelijke ondersteuning vanuit de gemeentelijke middelen.

Om aan te sluiten bij de opgaven in het onderwijs hebben we in juni 2015 de deelnemers van het College van Onderwijs gevraagd thema's te pitchen waar zij graag mee aan de gang zouden willen gaan. Dat heeft verschillende ideeën opgeleverd, waarvan een deel is uitgewerkt in een projectplan. Een deel van de ideeën is nog niet verder uitgewerkt en volgt mogelijk in een latere fase. De thema's die vanuit deze pitches zijn aangedragen vormen belangrijk onderdeel van het programma dat we vanuit de intensiveringsmiddelen willen ondersteunen.

Via deze brief geven we u inzicht in de voorgenomen besteding van de intensiveringsmiddelen leren 2016, zoals die tot stand is gekomen via de drie genoemde lijnen, coalitieakkoord, onderwijspact, draagvlak. Daarbij geven we ook aan hoe we willen komen tot aanvullende initiatieven binnen dit intensiveringsprogramma. Onze planning is om in april u een nadere uitwerking van de voorstellen voor te leggen inclusief het voorstel dit te verwerken in de begroting.

1 De basis op orde; een stimulerende leeromgeving

Taalstimulering

Goede taalbeheersing, lezen en schrijven zijn een essentiële basisvoorwaarde voor verdere ontwikkeling. Met het project 'Succes for All', gefinancierd uit de stimuleringsmiddelen 'leren' 2015 hebben we sterk ingezet op taalstimulering van jonge kinderen. Taalontwikkeling blijft ook op hogere leeftijd van belang. Daarom ondersteunen we aanvullend enkele initiatieven om taal en lezen te bevorderen bij jongeren. Onder meer:

- Stap op de rode loper, een evenement waaraan veel schrijvers, dichters, tekenaars en culturele instellingen hebben meegewerkt. VMBO-leerlingen zijn via 'stap op de rode loper' veel met taal bezig geweest en hebben bovendien kennism gemaakt verschillende kunstdisciplines. Het is niet georganiseerd als los evenement; het is voorbereid op school en krijgt ook weer een vervolg op de school.
- Geef mij maar een boek. We ondersteunen dit initiatief van de landelijke boekwinkels door kinderen van 10 t/m 14 jaar een voucher te geven waarmee ze het boek gratis kunnen afhalen bij de boekhandel. Daarnaast informeren we scholen over deze actie en doen we de suggestie dit in de les te gebruiken.

2. Doorgaande leerlijnen

Stimuleren ouderbetrokkenheid

Stimuleren van ouderbetrokkenheid bij het onderwijs is een belangrijk thema in ons coalitieakkoord. Daarin hebben we aangegeven te willen toewerken naar een Gronings model. Dit Gronings model zien we niet als een blauwdruk waarbij de samenwerking tussen school en ouders volgens een bepaald stramien wordt georganiseerd; daarvoor zijn scholen, ouders en leerlingen te pluriform. Ons gaat het om een breed gedeelde aandacht voor de samenwerking tussen school en ouders, waarbij gebruik wordt gemaakt van opgedane kennis, ervaringen worden gedeeld en scholen van elkaar kunnen leren. Ouderbetrokkenheid, of beter, de samenwerking tussen school en ouders is zeker niet een thema dat alleen leeft binnen de gemeente; ook bij de meeste schoolbesturen staat dit onderwerp hoog op de agenda. Ook zij ondernemen verschillende activiteiten om de samenwerking tussen school en ouders te versterken. Daarnaast is partnerschap tussen onderwijs en ouders een belangrijk thema binnen het Lectoraat Integraal Jeugdbeleid van de Hanzehogeschool. Wij werken daarom aan een Groningse aanpak die er globaal als volgt uitziet:

Stimuleringsregeling ouderbetrokkenheid

Scholen kunnen gebruik maken van een incidentele impuls om een visie op samenwerking tussen school en ouders te formuleren, en vanuit die visie activiteiten te ontwikkelen. Voorwaarde is dat dit samen met ouders wordt gedaan.

Onderzoek en kennisdeling

We vragen het lectoraat Integraal Jeugdbeleid om de initiatieven te volgen en de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen scholen te faciliteren. Daarnaast vragen we het Lectoraat IJB om te onderzoeken wat goed werkt in Groningen en de succesfactoren te presenteren die er toe doen in de samenwerking tussen ouders en school.

Brugfunctionaris

Op een aantal basisscholen vraagt de aansluiting tussen 'de wereld van school' en 'de wereld van thuis' dermate veel aandacht dat we aanvullend op de algemene stimuleringsregeling een specifieke regeling willen opzetten voor de inzet van een brugfunctionaris op basis van cofinanciering.

Deze Brugfunctionaris is de intermediair tussen de school en ouders. Uit onderzoek dat heeft plaatsgevonden door het Lectoraat IJB van de Hanze Hogeschool blijkt dat de Brugfunctionaris een positieve invloed heeft op de betrokkenheid van ouders bij het leer-/ontwikkelp proces van hun kind. Deze betrokkenheid van ouders leidt uiteindelijk tot betere leerprestaties en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.

Arrangementen talentontwikkeling

Naast cognitieve ontwikkeling wordt het ontwikkelen van vaardigheden steeds belangrijker bij de ontwikkeling van kinderen. Dit wordt onder meer benoemd in het advies van Platform Onderwijs2032. De opvang kan een rol spelen in het verder ontdekken en verdiepen van de persoonlijke kwaliteiten van kinderen, in het stimuleren van nieuwsgierigheid, creativiteit en flexibiliteit. Beweging en expressie is daarbij van groot belang. De kinderopvang wil samen met enkele basisscholen werken aan een brede

ontwikkeling van kinderen. Het plan hiervoor is nog in ontwikkeling. We verwachten dat er rond de zomer 2016 een programma ligt.

3 Opleiden voor de arbeidsmarkt

De Werkplaats-Groningen

Niet iedere jongere kan goed leren op school, maar vaak wel de handen uit de mouwen steken en leren door te doen. Het Poortje en Elker werken in samenwerking met onder meer de arbeidsmarktregio, gemeenten, UWV en onderwijsinstellingen aan een project om jongeren in een kwetsbare positie in samenwerking met het bedrijfsleven perspectief te bieden via onder meer een carrousel van vakrichtingen, opdrachten van werkgevers onder leiding van werkmeesters uit de praktijk.

Begeleiding vluchteling-studenten

Met de toestroom van vluchtelingen neemt ook het aantal hoger opgeleide vluchtelingen toe. Wij vinden het van belang dat vluchtelingen met een vergunning op hun niveau kunnen integreren in onze samenleving. Deze vluchtelingen lopen tegen verschillende belemmeringen aan, bijvoorbeeld omdat hun opleiding in Nederland lager wordt gewaardeerd en zij niet meer in aanmerking komen voor studiefinanciering om hun diploma op niveau te brengen. Daarom werken wij met de stichting UAF¹ aan een plan om vluchteling-studenten goed te kunnen ondersteunen.

4. Toekomstbestendig onderwijs

Academische Onderwijswerkplaats

Voor toekomstbesteding onderwijs is kennisontwikkeling en een lerende houding van medewerkers van groot belang. In het coalitieakkoord hebben we aangegeven te hechten aan een goede samenwerking tussen kennisinstellingen en onderwijsveld. Vanuit die opgave willen we het opzetten van een Academische Onderwijswerkplaats in Groningen ondersteunen.

De RUG werkt samen met de Hanzehogeschool, Stenden en een aantal PO-besturen in de stad aan een plan voor het opzetten van zo'n academische onderwijswerkplaats. In deze werkplaats wordt gezamenlijk gewerkt aan de opzet en uitvoering van door de praktijk geïnspireerd onderzoek, de opleiding en professionele ontwikkeling van docenten en onderwijsontwikkeling. Onderzoek is gericht op het beantwoorden van vragen uit de praktijk. Het plan is op dit moment in ontwikkeling en volgens planning rond de zomer van 2016 klaar. Het doel is dat er eind 2016 een globaal programma ligt op basis van de dan voorliggende vragen uit de onderwijspraktijk.

¹ De stichting UAF is de landelijke stichting die vluchteling-studenten in Nederland ondersteunt en begeleidt bij het volgen van voltooiingen van hun studie en vervolgens het vinden van een baan.

Programmeren op de basisschool

Vanwege de steeds verdergaande digitalisering is inzicht in digitale processen voor de jeugd van toenemend belang. Ook Platform Onderwijs2032 vraagt in haar advies hier aandacht voor. De Hanzehogeschool werkt in samenwerking met schoolbesturen primair onderwijs en enkele andere partijen aan een voorstel om voor de bovenbouw in het basisonderwijs een doorlopende leerlijn programmeren op te zetten. Dit project draagt daarmee ook bij aan de gezamenlijke opgave 'toekomstbestendig onderwijs', en de opgave om op te leiden voor de arbeidsmarkt.

5. Brede vorming

Gezonde school

Healthy ageing, gezond ouder worden, is voor ons een belangrijk thema. Dat begint met het gezond opgroeien van kinderen en bewustwording.

Veel scholen ondernemen activiteiten in het kader van gezondheid. Tegelijkertijd ontbreekt het vaak aan ruimte en capaciteit om echt planmatig met gezondheid op school om te gaan. We willen daarom een initiatief ondersteunen van de Hanzehogeschool in samenwerking met de GGD en PO-schoolbesturen waarbij Pabo-studenten die stage lopen op een school een opdracht meekrijgen om een gezonde-school-scan uit te voeren. Deze scan sluit aan op het landelijke project Gezonde school. De studenten en de scholen worden daarin ondersteund en begeleid door de GGD. Scholen kunnen vervolgens een bijdrage ontvangen voor het opzetten van maatregelen om de school gezonder te maken.

Shelter City

Op 25 maart 2015 heeft uw raad het initiatiefvoorstel 'Shelter City' aangenomen en besloten om in overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken, Justice & Peace en de maatschappelijke partners tot uitvoering te komen van een eenjarige pilot Shelter City Groningen. Zoals aangegeven in het raadsvoorstel dat u onlangs heeft ontvangen (5465557) worden de middelen voor deze pilot gedekt uit de intensiveringsmiddelen 'leren', mede vanwege de relatie die met onderwijs wordt gelegd. Zo wordt van de mensenrechtenverdediger verwacht dat hij of zij colleges en gastlessen gaat volgen en geven.

Resumé

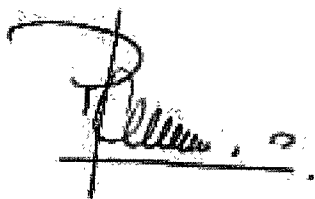
In deze brief hebben we aangegeven welke initiatieven vanuit het onderwijsveld we willen ondersteunen met de inzet van gemeentelijke intensiveringsmiddelen. Omdat de plannen nog in ontwikkeling zijn en een aantal nog verder moet worden uitgewerkt kunnen we op dit moment nog geen goede financiële vertaling maken van de plannen. Wel schatten we in dat de intensiveringsmiddelen voor 2016 met deze plannen nog niet volledig zijn ingezet.

Voor de zomer zullen we daarom een nieuwe ronde houden om ideeën op te halen voor de inzet van de resterende intensiveringsmiddelen 'leren'. We treden dit voorjaar in overleg met het College van Onderwijs welke nieuwe en innoverende initiatieven we daarmee kunnen ondersteunen. Daarbij willen we uw raad ook de mogelijkheid bieden

om thema's naar voren te brengen, door raadsleden de gelegenheid te bieden een onderwerp te pitchen. Op die manier kunnen we in gesprek over de ideeën die binnen uw raad leven en de ontwikkelingen binnen het onderwijs zelf.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink